

ปากกาทะเล (SEA PEN)

“ปากกาทะเล” เป็นชื่อเรียกสัตว์ทะเลชนิดหนึ่งที่มีลักษณะใกล้เคียงกับปะการังอ่อน โดยแต่ละโพลีปมีท่อนยาวจำนวน 8 เส้น โคลนของปากกาทะเลแต่ละชนิดมีรูปร่างแตกต่างกันออกไป บางชนิดเป็นท่อนคล้ายฝักข้าวโพด บางชนิดเป็นแท่งยาวคล้ายกิ่งไม้ก้านเดียว คล้ายแท่งปากกา และบางชนิดคล้ายขนนก สีของปากกาทะเลส่วนใหญ่มีสีครีม สีเหลืองและสีม่วงอ่อน

ปากกาทะเลทุกชนิดอาศัยอยู่รวมกันเป็นโคลนเช่นเดียวกับกัลปังหา และปะการังอ่อน ด้านล่างเป็นด้ามใช้สำหรับฝังลงในทะเลที่เป็นโคลน หรือโคลนปนทราย ส่วนบนที่อยู่ของโพลีปรูปร่างเป็นทรงกระบอก สามารถยึดหาคตัวจากเนื้อเยื่อของโคลนเพื่อจับเหยื่อ แต่ละโกลนมีโพลีปหรือตัวปากกาทะเลนับร้อยตัว

ปากกาทะเลทุกชนิดอาศัยอยู่ตามพื้นทะเล โดยเฉพาะบริเวณที่มีกระแสไหลผ่าน เพราะโพลีปจะได้รับพลังงานที่พัดมากับกระแสน้ำและได้รับออกซิเจนอย่างเพียงพอ

ปากกาทะเลรูปขนนกมีแขนงแตกออกทางด้านข้าง มักมีปูดัวแบนขนาดเล็กอาศัยอยู่แบบเกื้อกูลกัน ส่วนใหญ่มักพบปูอาศัยกันเป็นคู่ ซึ่งปูชนิดนี้ไม่พบอยู่อย่างอิสระตามลำพัง แต่อาศัยปากกาทะเลเป็นที่พักพิง หาอาหาร และช่วยเก็บกินเศษอินทรีย์ที่ติดอยู่ตามผิวลำตัวของปากกาทะเล ปูจึงทำหน้าที่คล้ายแม่บ้านหรือพนักงานทำความสะอาดให้กับปากกาทะเลด้วย

ปากกาทะเลมีความสัมพันธ์อยู่อย่างหนึ่งคือ ความสามารถในการเรืองแสงได้ในที่มืด ซึ่งการเรืองแสงอาจเกิดเป็นบางส่วนหรือเกิดพร้อมกันทั้งโกลนก็ได้ เหตุนี้บริเวณพื้นทะเลบางแห่งที่มีปากกาทะเลอาศัย จึงอาจมีแสงเรืองคล้ายไฟได้น้ำส่องสว่างด้วย

เนื่องจากปากกาทะเลอาศัยอยู่ตามพื้นทะเล จึงมักติดอวนลากของชาวประมงซึ่งลากสัตว์น้ำหน้าดินขึ้นมา แต่ปากกาทะเลไม่สามารถนำมารับประทานได้ จึงถูกนำไปทำอาหารสัตว์ปะปนกับปลาเบ็ด การศึกษาตัวอย่างของปากกาทะเลจึงกระทำได้ง่ายวิธีหนึ่งคือ การเก็บจากท่าเทียบเรือประมงนั่นเอง

ที่มา : สุรินทร์ มัจฉาชีพ, 2540. เรื่องน่ารู้เกี่ยวกับสัตว์ทะเล. สำนักพิมพ์แพรวพิตยา, กรุงเทพฯ. 152 หน้า.

